

Hans Münstermann

**ZOLANG
DE ZON
NOG
SCHIJNT**

roman

Ik dacht bij het wakker worden: *Kom in beweging, dit kan beter.* Het leven wordt stapje voor stapje minder vanzelfsprekend, minder waarschijnlijk. Maar zeker niet minder raadselachtig. Zoals gisterochtend. Isis lag op de bank en ik duwde mijn wang tegen haar wang, voelde haar warme hand.

Ik vertelde Chris op het terras van de tennisclub, fluisterend, dat ik wil schrijven over ouder worden, en daartoe een stuk of twaalf mensen uit mijn omgeving ga onderwerpen. Katinka, een tafel verderop, barstte in lachen uit. Ik probeerde met haar mee te lachen en vroeg: 'Worden wij afgeluisterd?' Katinka lachte nog harder, met haar brede mond; het galmde uit haar lijf, schetterend, het plotselinge plezier, als een blaaskapel die opeens begint te spelen. Later zei ik, blijkbaar voor iedereen verstaanbaar, dat ik minder zin heb in tennis, in fietsen. 'Dan moet je onmiddellijk ophouden met dat boek over ouder worden,' zei Katinka.

Dat is misschien een goede raad, want ik wil niet ouder worden en ik wil het er eigenlijk helemaal niet over hebben. Ik voel me verloren, ten prooi aan aarzeling. Niet prettig. Maar als ik hiermee stop, ga ik iets uit de weg: lichtvoetig ouder worden en dit werk onder ogen zien. Het enthousiasme is op dit moment niet groot.

Op de tennisbaan zei ik tegen Marius, de kroegbaas: 'Ik sta hier alleen maar een beetje te dromen.'

Hij snapte daar niets van. 'Nou, kom op!' zei hij fanatiek.

Ids nodigde me telefonisch uit voor zijn nieuwe leesclub en ik zei meteen ja, om de lethargie te mijden. Het gezelschap

schap van psychiaters, een notaris, een theoloog en een regisseur trok me aan. Wie ben ik vandaag? Een schaduw die met me meebeweegt. Een vreemde in de spiegel.

Ik wilde een antwoord bedenken tijdens het wandelen door de bibliotheek. Ik doe mijn uiterste best om schrijver te zijn, om te laten zien dat de dagen elkaar niet volstrekt willekeurig opvolgen, dat ze niet gevuld zijn met incidenten zonder zin of orde. Maar die orde kan ik alleen zelf aanbrengen. Door een plan dat orde suggereert, of een gelukkig toeval dat ik dankbaar aanvaard. Het kan alles zijn: de boodschappen, een pissende hond of de titel voor een boek die me te binnen schiet en die ik meteen weer vergeet: *Het brood van de JP Heijestraat* – of de goedgekledede man die elke dag met een reiger praat op het bankje aan de gracht en die me op een idee brengt.

Hoe oud ik ook word of al ben, de grootste vernedering van mijn leven zal me altijd bijblijven. De Engelsman op Korfou die zomaar opeens zei: ‘*You are a cunt.*’ Ik had geen idee wat hij bedoelde. Het drong pas later tot me door. Ik had de hele avond een grote mond en dronk meer dan ik kon verdragen. Ik was volslagen dronken vertrokken, tegen de ochtend, met Juan, de buurman. Ik bestuurde de Volkswagen, reed over de berg en kwam vlak voor het huis in een greppel terecht. Ik heb daarna nooit meer gereden. Ik kon het niet geloven toen het begon door te dringen. Misschien was het waar maar dan hoefde ik het nog niet te geloven.

‘Kan het jou niks schelen?’ zei Carola, mijn trouw en toeverlaat. ‘Je weet het toch? Of heb je het niet gemerkt? Was je te dronken?’ zei ze, de volgende dag. Ze had iets met die Engelsman. ‘Je hebt het er wel naar gemaakt.’

Hoe dan ook, ik verlang niet naar een nihilistisch

wereldbeeld. Er was ooit een tijd dat ik voor het slapen-
gaan vergeving vroeg voor mijn zonden, zoals die nacht.
En nu? Ik probeer een plan te bedenken, een strategie.
Hoe? De hele dag wachten tot me weer een titel invalt.
Wenken voor bejaarden. Ik zou ze allemaal willen horen, of
lezen, tot ik voel dat er wat te halen valt.

Ik werd wakker en dacht: ik moet Syl interviewen.
Over ouder worden en wat er dan verandert. Dat je
iemand graag ziet – verandert dat ook? Wild en vrij zijn,
de obsessie van leven dat trilt.

Bij de ingang van het Park stonden een man en een
vrouw. Ze waren allebei goed gekleed en hadden ruzie,
dat zag ik aan de gezichten en de gebaren. 'Jij bent toch
godverdomme de CEO,' zei de vrouw.

Toen ik langskwam waren ze een ogenblik rustig, maar
toen barstte de vrouw weer los. Ik keek schuins achterom
en zag hoe zij met haar armen ritmisch tegen de lucht
sloeg, als een gek geworden drummer. De man zweeg,
zijn neusvleugels trilden. Hij zag eruit alsof hij haar zou
kunnen wurgen. Ik wilde graag blijven staan om dit mee
te maken en bewoog me zo langzaam mogelijk. *Toe maar,
laat je gaan, ik zal geen misbruik maken van wat ik hier hoor
en zie, schaam je vooral niet, want ik ben al oud.* Maar het
bleef nu stil, alsof ze mijn nieuwsgierigheid hadden opge-
merkt, en ik moest ze achter mij laten met hun misère.

Eenmaal thuisgekomen zag ik Truus, de oude dame
van één-hoog. Zij was een half jaar geleden opeens ver-
dwenen. Haar woning was dichtgetimmerd. Ze vertelde
dat haar been op een ochtend vreselijk pijn deed. Zie-
kenhuis, revalidatie. Ze had haar best gedaan om terug te
komen en niet in een verzorgingshuis te belanden. 'Want

dan maak ik me van kant.' Heer, verlos ons van de aanloop naar de dood.

Ik draag in mij de kaart van een oude stad, een leven vol mensen, woorden, een verhaal dat nooit iemand zal kunnen lezen. Het wandelt met me mee en staat af en toe stil bij iets dat ik niet heb gezocht of verwacht. De wensdromen van mijn jeugd.

Isis zei vanochtend, zoals wel vaker: 'Wat heb jij in godsnaam gedroomd? Je was weer zo onrustig.'

Vanwege het nieuws? Wat de Israëli hebben uitgehaald met Gaza? En Hamas met argeloze Israëli? Is het waar dat oude mensen over het algemeen slecht slapen? De mens, beest vol haat en afschuw, vol superieur vernuft, in een zelfgebouwde stad vol wonderen en vooruitgang aan een rivier vol onvoorspelbare neigingen, bloed en kadavers. Ik wil een rustige droom vannacht. Een droom zoals veertig jaar geleden. Verkwikkend, helend. Ik wil niet wakker liggen met vragen over alles *en hoe dat dan moet*. En dan ook nog de Algemene Beschouwingen vandaag, in Den Haag, met de rituelen van de oppositie, altijd vol jeugdig élan.

Ik ging met de tram naar de bibliotheek. Tegenover mij, tussen de passagiers, stond een vent in een vaal T-shirt en een spijkerbroek met metalen knopen in de gulp. Hij hing aan zo'n stang die je vastpakt als de tram plotseling schommelt, in een bocht versnelt of vertraagt. Zijn oksel was goed zichtbaar. Hij keek rond met een brutale blik, bewoog zijn hoofd zijwaarts, naar links en naar rechts,

als iemand die goed oplet voordat-ie een drukke straat oversteekt. Zijn ogen bleven gericht op de dijen van een vrouw die tegenover me zat. Ze droeg een korte rok en zat met haar benen uit elkaar te puffen van de warmte en wapperde met een hand voor haar gezicht.

De man kon haar dijen goed zien, ze hielden hem kennelijk bezig want hij liet zijn lichaam, terwijl hij de stang met twee handen vasthield, iets omlaag zakken, in de schommeling van het voertuig. Hij probeerde zijn evenwicht te houden, als een slingeraap, liet met één van zijn handen de stang los en kwam met zijn hoofd nog iets verder omlaag. Hij hoopte blijkbaar een beter uitzicht te krijgen. Terwijl de vrouw wapperde met haar hand gingen de dijen nog iets verder uit elkaar – en precies op dat moment remde de tram abrupt, waardoor iedereen met handen en heupen een steunpunt zocht. De schooier liet de stang los, alsof hij op dit moment had gewacht. Om niet te vallen had hij beter de stang vast kunnen blijven houden, maar nu zocht zijn hand steun, terwijl zijn lichaam omlaag kwam, welbewust, uitgekiend, als een dalende maanlander op weg naar de krater.

‘Zeg, ben jij niet goed snik?’ zei ik. ‘Smeerlap!’

De schooier stond onnozel te lachen.

Onze Ethiopische buurman gaat achteruit, hij loopt slechter en is minder spraakzaam, maar vertelde het volgende. Zijn zoon stond bij Albert Heijn in een rij mensen met volle boodschappenkarretjes. Er kwam een vrouw aan, zwaaiend met een pak koffie in de ene hand en een fles wijn in de andere. Zij wilde meteen aan de beurt zijn, want het was toch maar één pak koffie. ‘Nee,’ zei de zoon van de buurman, ‘u moet gewoon achter aansluiten.’ De

vrouw werd boos. 'Hoe durft u zo'n toon tegen mij aan te slaan!' Ze duwde hem opzij en legde koffie en wijn op de loopband. Ze deed het met zoveel aplomb dat niemand iets durfde te zeggen. De zoon sprak de vrouw nogmaals aan. Ze onderbrak hem meteen. 'Voor *jou* ga ik echt niet opzij.' Ze gaf hem weer een zetje, geduw, ze gaf hem een tik op zijn arm, er vielen scheldwoorden, want hij zou haar geslágén hebben. De vrouw was woedend, dreigde, vloekte. 'Mijn vader is advocaat,' zei ze, 'u zult hier nog van horen.'

Inderdaad werd de zoon de volgende dag gebeld, door iemand die gehoord had over het incident. O Jezus, dacht de zoon, het zal toch niet waar zijn. 'U zou mijn dochter een klap hebben gegeven,' zei de man.

'Nou, geen klap.'

'Jawel, een klap en ik ben blij dat dit mij ter ore is gekomen,' zei de vader. 'Gelukkig heb ik u kunnen achterhalen, want weet u, ik ken mijn dochter, ik weet hoe ze is, ik wil u persoonlijk feliciteren en bedanken. U bent een held.'

Ik hield halt bij de oude jongens aan de kade. Ben zat op een bankje bij het water, hij is vierentachtig en elke dag nog in de sportschool. 'Ik vind het oud zijn ook niet leuk. Vooral het alleen zijn niet.' Bas, de schuchtere, die naast Ben zat, zei ineens tegen mij: 'Ik woon hier 52 jaar. Mijn vrouw is pas overleden. Twee jaar seks gehad en daarna vijftig jaar nooit meer, ze was altijd ziek.'

Wat ging er veel schuil in deze mannen? Waarom zou ik ze niet gewoon allemaal interviewen? 'Wat zijn jullie? Ouwe hippies?'

'Wij zijn ouwe lullen,' zei Ben.

[Lees verder in het boek]